

บทวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
นายมงคลศักดิ์ พุกะนัตต์ กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๖,๐๔๗ คน เป็นผู้เสนอ

-----

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุแห่งปัญหา

เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เอื้อต่อการบริหารงานและการพัฒนาสหกรณ์ โดยที่ทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจที่เกี่ยวกับสหกรณ์เพราะสหกรณ์มีกิจการที่หลากหลาย แต่ยังคงขาดการบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาสหกรณ์อันเนื่องมาจากตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งทำหน้าที่นายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายปัจจุบันเป็นตำแหน่งที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาสหกรณ์อย่างบูรณาการซึ่งแตกต่างจากตำแหน่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของฝ่ายข้าราชการประจำในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างบูรณาการมากกว่าทั้งจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภายนอก อีกทั้งการกำหนดให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกันก็เป็นปัญหากับสหกรณ์ที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคลโดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตรซึ่งมีมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสหกรณ์ทั้งหมด ทำให้ขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมาบริหารงานในช่วงเวลาที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์ (เว้นวรรคตามกฎหมาย) และการบริหารงานขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้ สหกรณ์ยังทำหน้าที่ในฐานะองค์กรทางสังคมได้ไม่สมบูรณ์โดยเฉพาะการจัดสวัสดิการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เช่น ทุนการศึกษา เงินช่วยเหลือเมื่อทุพพลภาพ การจัดสวัสดิการเพื่อจ่ายชดเชยหนี้เงินกู้คงเหลือให้แก่สหกรณ์แทนทายาทของสมาชิกที่เสียชีวิตและสมาชิกผู้ค้าประกันและสวัสดิการเพื่อจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกรายบุคคลของสหกรณ์ที่เสียชีวิตตามจำนวนเงินค่าหุ้นและเงินฝาก เป็นต้น เพราะข้อจำกัดทางกฎหมายสหกรณ์และกฎหมายอื่น ๆ ทั้งที่ผู้รับประโยชน์คือสมาชิกของสหกรณ์ซึ่งเป็นประชาชนในระดับฐานรากสหกรณ์จึงยังไม่เข้มแข็งเพียงพอและยังไม่อาจเป็นองค์กรที่พึ่งหลักทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในระดับฐานรากได้

๒. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานและการพัฒนาสหกรณ์ ซึ่งไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีความจำเป็นที่จะต้องตราบทบัญญัติขึ้นใหม่

(๒) การกำหนดให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานสหกรณ์เพราะมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคลโดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตรซึ่งมีมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสหกรณ์ทั้งหมด ในช่วงเวลาที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์ (เว้นวรรคตามกฎหมาย) และการบริหารงานขาดความต่อเนื่อง

(๓) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังไม่เอื้อต่อการที่สหกรณ์จะทำหน้าที่ในฐานะองค์กรทางสังคมได้อย่างสมบูรณ์โดยเฉพาะการจัดสวัสดิการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเพราะข้อจำกัดทางกฎหมายสหกรณ์และกฎหมายอื่น ๆ ทั้งที่ผู้รับประโยชน์คือสมาชิกของสหกรณ์ซึ่งเป็นประชาชนในระดับฐานราก

๓. ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

- ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

- (๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๒) กรมส่งเสริมสหกรณ์
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
- (๔) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกประเภท ประกอบด้วย
  - (๔.๑) สหกรณ์การเกษตร
  - (๔.๒) สหกรณ์นิคม
  - (๔.๓) สหกรณ์ประมง
  - (๔.๔) สหกรณ์ออมทรัพย์
  - (๔.๕) สหกรณ์บริการ
  - (๔.๖) สหกรณ์ร้านค้า
  - (๔.๗) สหกรณ์เครดิตยูเนียน
- (๕) ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประกอบด้วย
  - (๕.๑) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
  - (๕.๒) ชุมนุมสหกรณ์นิคมแห่งประเทศไทย จำกัด
  - (๕.๓) ชุมนุมสหกรณ์ประมงแห่งประเทศไทย จำกัด
  - (๕.๔) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด
  - (๕.๕) ชุมนุมสหกรณ์บริการเดินรถแห่งประเทศไทย จำกัด
  - (๕.๖) ชุมนุมร้านค้าสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด
  - (๕.๗) ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
- (๖) สหกรณ์สมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ตาม (๕)
- (๗) สมาชิกของสหกรณ์

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

- ทั้งประเทศ

๔. ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

เชิงบวก

เมื่อปลดัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ จะทำให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์อย่างบูรณาการจากทุกหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากกิจการของสหกรณ์มีความหลากหลายและเกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่ใช่เฉพาะแต่

กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เท่านั้น ประกอบกับตำแหน่งปลัดกระทรวงเป็นตำแหน่งที่เอื้อต่อการประสานงานกับทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้น เมื่อเกิดการพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์อย่างบูรณาการแล้ว จะทำให้สหกรณ์เกิดการพัฒนาย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถเป็นองค์กรหลักต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของสมาชิกและชุมชนได้

สหกรณ์เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจและสังคม เมื่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องกำกับดูแลและส่งเสริมสหกรณ์ จะทำให้สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวปฏิบัติในการดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจเป็นแนวทางเดียวกันภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการของสหกรณ์ สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามนโยบายแห่งรัฐด้วย

นอกจากนี้ การกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด จะทำให้เกิดระบบสวัสดิการภายในชุมชนหรือองค์กร และยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวซึ่งเป็นประชาชนระดับฐานรากให้มีความกินดีอยู่ดี แบ่งเบาภาระความช่วยเหลือจากภาครัฐ ส่งเสริมการออม แก้ไขปัญหาหนี้สิน การช่วยเหลือเมื่อทุพพลภาพ ตลอดจนเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการเฉลี่ยความเสี่ยงของสหกรณ์ในหนี้สูญหรือหนี้เสีย เพราะสหกรณ์จัดตั้งขึ้นมาโดยประชาชนในระดับฐานรากเพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจ และให้ความสำคัญกับระบบสวัสดิการและความมั่นคงในชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัว ตลอดจนการสงเคราะห์สมาชิกในยามยากซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระจากรัฐบาล เช่น ทุนการศึกษา เงินช่วยเหลือเมื่อทุพพลภาพ การจัดสวัสดิการเพื่อจ่ายชดเชยหนี้เงินกู้แก่สหกรณ์แทนทายาทของสมาชิกที่เสียชีวิตและสมาชิกผู้ค้าประกัน และการจัดสวัสดิการเพื่อจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกรายบุคคลของสหกรณ์ที่เสียชีวิตตามจำนวนเงินค่าหุ้นและเงินฝาก เป็นต้น

- **ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

-เชิงลบ

การกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด จะต้องเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์และภาพลักษณ์ของสหกรณ์

- **ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

๔.๒ ด้านสังคม

เชิงบวก

เมื่อชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด สมาชิกสหกรณ์และครอบครัวซึ่งเป็นประชาชนระดับฐานรากมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีระบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการออม ก่อเกิดระบบสวัสดิการภายในชุมชนหรือองค์กร ลดการพึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐ

การจัดสวัสดิการเป็นการตอบสนองหลักการบริการสมาชิกและหลักความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักการดำเนินงานของสหกรณ์ จะช่วยลดภาระที่สมาชิกและครอบครัวแบกรับอยู่ในปัจจุบันให้น้อยลงไป ทำให้สมาชิกและครอบครัวพอจะสร้างสมความสามารถและความเข้มแข็งที่จะพัฒนาชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็จะเป็นการเพิ่มสิ่งทีสมาชิกต้องการให้แก่สมาชิกมากกว่าที่จะแสวงหาด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างหลักประกันที่มั่นคงแก่สมาชิก ครอบครัว และสังคม โดยรวม กล่าวคือ การจัดสวัสดิการจะเป็นตัวค้ำประกันว่า สมาชิกและครอบครัวจะได้รับความช่วยเหลือเมื่อมีความเดือดร้อน ไม่ถูกปล่อยให้โดดเดี่ยว (จากสหกรณ์ที่เขาเป็นเจ้าของ) โดยการนี้ ครอบครัวของสมาชิกก็จะพลอยได้รับการค้ำประกันไปด้วย และสังคมก็จะมั่นใจได้ว่าปัญหาของสมาชิกสหกรณ์จะไม่ถูกผลักให้เป็นปัญหาสังคม

- **ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก** ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

เชิงลบ

การจัดสวัสดิการดังกล่าว ต้องเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลของภาครัฐ เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์และภาพลักษณ์ของสหกรณ์

- **ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ** ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

๔.๓ ด้านการบริหารงานสหกรณ์

เชิงบวก

การกำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติสามารถกำหนดผ่อนปรนให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้เกินกว่าสองวาระติดต่อกัน (กฎหมายปัจจุบันกำหนดไว้ว่าต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน) จะส่งผลให้สหกรณ์โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตร (ซึ่งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคล) ไม่ขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพมาบริหารงานสหกรณ์ และไม่ต้องใช้บุคลากรที่มีศักยภาพล่าตบรองมาบริหารงาน ทำให้การบริหารงานของสหกรณ์มีความต่อเนื่อง ความเจริญในกิจการไม่หยุดชะงัก

นอกจากนี้ การกำหนดให้ชุมชนสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด อันเป็นการส่งเสริมระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์นั้น จะทำให้บทบาทของสหกรณ์มีความสมบูรณ์ขึ้นตามหลักการสหกรณ์เพราะสหกรณ์นั้นมีใช้องค์กรทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่เป็นองค์กรทางสังคมที่มุ่งส่งเสริมสวัสดิการของสมาชิกและครอบครัวด้วย

- **ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก** ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

เชิงลบ

การกำหนดให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน และคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติสามารถผ่อนปรนหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้นั้น หากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดผ่อนปรนจนนานเกินไป ก็อาจส่งผลให้เกิดการผูกขาดอำนาจการบริหารงาน

- **ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ** ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

๔.๔ ด้านการกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ

เชิงบวก

การกำหนดให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์และให้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ไม่เกินสองคนนั้น มุ่งหมายให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์และอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งมีความเหมาะสมกว่าการที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์จะเป็นนายทะเบียนสหกรณ์และแต่งตั้งอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ ส่วนสหกรณ์จังหวัดก็ยังคงได้รับมอบอำนาจในการกำกับดูแลสหกรณ์จากนายทะเบียนสหกรณ์ตามเดิม

การกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดทำให้หน่วยงานภาครัฐ (นายทะเบียนสหกรณ์) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสวัสดิการของภาคสหกรณ์ เพื่อให้สามารถส่งเสริมและกำกับดูแลการจัดสวัสดิการในรูปแบบหรือแนวทางเดียวกัน ตลอดจนสามารถที่จะตรวจสอบและกำกับดูแลเพื่อมิให้เกิดผลกระทบในทางลบเป็นวงกว้าง

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เชิงลบ

การกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดนั้น ทำให้นายทะเบียนสหกรณ์จะต้องเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่รัดกุมและโปร่งใส

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๔.๕ ด้านคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์

เชิงบวก

การกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด จะทำให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวซึ่งเป็นประชาชนระดับฐานรากให้มีความกินดีอยู่ดี มีระบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการออม แก้ไขปัญหาหนี้สินที่ตกทอดมายังทายาทและสมาชิกผู้ค้าประกันก่อให้เกิดระบบสวัสดิการภายในชุมชนหรือองค์กรตามหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันเป็นอุดมการณ์สหกรณ์ และแบ่งเบาภาระความช่วยเหลือจากภาครัฐ

การจัดสวัสดิการเป็นการตอบสนองหลักการบริการสมาชิกและหลักความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักการดำเนินงานของสหกรณ์ จะช่วยลดภาระที่สมาชิกและครอบครัวแบกรับอยู่ในปัจจุบันให้น้อยลงไป ทำให้สมาชิกและครอบครัวพอจะสร้างสมความสามารถและความเข้มแข็งที่จะพัฒนาชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็จะเป็นการเพิ่มสิ่งที่มีสมาชิกต้องการให้แก่สมาชิกมากกว่าที่จะแสวงหาด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างหลักประกันที่มั่นคงแก่สมาชิก ครอบครัว และสังคม โดยรวม กล่าวคือ การจัดสวัสดิการจะเป็นตัวค้ำประกันว่า สมาชิกและครอบครัวจะได้รับความช่วยเหลือเมื่อมีความเดือดร้อน ไม่ถูกปล่อยให้

โดดเดี่ยว (จากสหกรณ์ที่เขาเป็นเจ้าของ) โดยการนี้ ครอบครัวของสมาชิกก็จะพลอยได้รับการค้าประกันไปด้วยและสังคมก็จะมั่นใจได้ว่าปัญหาของสมาชิกสหกรณ์จะไม่ถูกผลักให้เป็นปัญหาสังคม

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ชุมชนสหกรณ์ สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

๕. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่....) พ.ศ. .... แก้ไขเพิ่มเติมหลักการในเรื่องการกำหนดให้ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ การผ่อนปรนให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถดำรงตำแหน่งได้เกินกว่าสองวาระติดต่อกันตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด และการเพิ่มอำนาจของชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศที่จะร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัว ทำให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์อย่างบูรณาการ การบริหารงานของสหกรณ์มีความต่อเนื่องจากบุคลากรที่มีศักยภาพ สหกรณ์เกิดความเข้มแข็งเป็นองค์กรหลักของชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่สมาชิกและครอบครัวได้ และสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวมีโอกาสทางสวัสดิการและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากสวัสดิการที่ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศร่วมกับสหกรณ์สมาชิกเป็นผู้จัดขึ้นเช่น ทุนการศึกษา เงินช่วยเหลือเมื่อทุพพลภาพ การจัดสวัสดิการเพื่อจ่ายชดเชยหนี้เงินกู้คงเหลือให้แก่สหกรณ์แทนทายาทของสมาชิกที่เสียชีวิตและสมาชิกผู้ค้าประกัน และการจัดสวัสดิการเพื่อจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกรายบุคคลของสหกรณ์ที่เสียชีวิตตามจำนวนเงินค่าหุ้นและเงินฝาก เป็นต้น อันเป็นการลดภาระหนี้ครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ด้วย

๕.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แก้ไขเพิ่มเติมหลักการในเรื่องการกำหนดให้ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ การผ่อนปรนให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถดำรงตำแหน่งได้เกินกว่าสองวาระติดต่อกันตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สหกรณ์ (ซึ่งสมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของ) เกิดความเข้มแข็งและเป็นองค์กรหลักของชุมชนที่จะส่งเสริมการประกอบอาชีพและเศรษฐกิจให้แก่สมาชิกได้ตามหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันเป็นอุดมการณ์สหกรณ์ ตลอดจนเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐอีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ยังแก้ไขเพิ่มเติมหลักการในเรื่องการเพิ่มอำนาจของชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศที่จะร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัว ซึ่งจะทำให้สมาชิกสหกรณ์และครอบครัวได้รับสวัสดิการและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น ทุนการศึกษา เงินช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วยหรือยากไร้หรือเสียชีวิต เงินชดเชยหนี้สินเมื่อเสียชีวิต เป็นต้น ซึ่งสมาชิกและครอบครัวสามารถที่จะดำรงชีพอยู่ได้อย่างเหมาะสมภายใต้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ ตลอดจนก่อเกิดระบบสวัสดิการภายในชุมชนหรือองค์กรและลดการพึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อสหกรณ์และคนในภาคสหกรณ์เข้มแข็ง ประชาชนในสังคมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมก็เข้มแข็งไปด้วย

๕.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่....) พ.ศ. .... แก้ไขเพิ่มเติมหลักการในเรื่องการกำหนดให้ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ จะทำให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์อย่าง บูรณาการจากทุกหน่วยงาน เนื่องจากกิจการของสหกรณ์มีความหลากหลายและเกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ไม่ใช่เฉพาะแต่กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชี สหกรณ์เท่านั้น ประกอบกับตำแหน่งปลัดกระทรวงเป็นตำแหน่งที่เอื้อต่อการประสานงานกับทุกหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ดังนั้น เมื่อเกิดการพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์อย่าง บูรณาการแล้ว จะทำให้สหกรณ์เกิดการพัฒนาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถเป็นองค์กรหลักต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกและชุมชนได้

๖. ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่....) พ.ศ. .... ไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้นจาก การปฏิบัติตามกฎหมายเป็นการเอื้ออำนวยแก่การบริหารงานด้านสหกรณ์ที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์และสร้างความมั่นคงในชีวิตของสมาชิกและครอบครัว

๗. ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไม่ก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณแก่รัฐ และ ไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อีกทั้งการจัดสวัสดิการก็เป็นเงินจากภาคสหกรณ์เท่านั้น ซึ่งประชาชนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์และลดการพึ่งพาจากภาครัฐ

.....